

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

5350

لِسْلَامُ الْمُرْسَلِينَ

ԵՂԵՅԻԿ ԳՐՈՒԱԾՓ

Մ. Ա. Ս. Ա. Բ.

ՊԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

ոյական , նկարագրական , դիմական ,
 սամական , բանասեղծական , բառա-
 զնական հատուածելեր , իրաւացեր ,
 տոպակներ եւայլն

ԳՐԵՑ ԵԿ ՀԱԽԱՔԵՑ

ՄԻԶՐԱՅ ԱԲԻԿԵԱՆ

արգելան Սպարապետի Դրան և դաստու Օսմ. լեզուի

Տ Ի Պ Վ Ե Ց Ե Ր Ո Ր Դ

معارف نظارات جليله سنك ۹۹ نو مرسولي رخصتنامه سیله طبع ا

ՓՈՐԱԳՐԻՉ ՍԵՐՎԻԶԵՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵԼ ՎԻՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
 Ա. Պահա - Սուլթան Համամ , Մայրիւրին Բոլ.

1892

94

14

2011

494
W-14

لِكْلَانْدُونْ

ԳԵՂԵՑԻԿ ԳՐՈՒԱԾՔ

Մ. Ա. Ա. Բ.

ՊԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Բարդական , Նկարագրական , Գիտական ,
Պատմական , Բանաստեղծական , Բառա-
զննական հասուածելեր , իրաւաներ ,
առակներ եւայլն

ԳՐԵՑ ԵԻ ՀԱԻԱԳԵՑ

ՄԻԶՐԱՆ ԱԲԻԿԵԱՆ

Թարգման Սպարապետի Դրան եւ դաստու Օսմ. լեզուի

ՏԻՊ ՎԵՑԵՐՈՐԴ

معارف نظارت جلیله سنک ۶۹۹ بومولی رخصتامه سیمه طبع او لمنشدر

ՓՈՐԱԳՐԻՉ ՍԵՐՎԻԶԵՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵԻ ՎԻՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
և. Պոլիս , Սուլթան Համամ , Ադրիսխն բոլ.

(9)

دعا و ثنا برای شاه جهان سلطان عبد الحمید خان

سنسك اى نور دидеه اکوان

فخر شاهان کزیده دوران

بو دعا در عمومه ورد زبان

تحت دولته بر قرار او له سك شان و شوكتله پايدار او له سك

قىلىدى لطفك جهانى عدل آباد

اولدى معموره زار جمله بلاد

قالدى كيمسه اولىدق دلشاد

تحت دولته بر قرار او له سك شان و شوكتله پايدار او له سك

سنسك اى پادشاه عاليجاه

آدم اولادينه ملاذ و پناه

صدق ايله اييرز دعا هر كاه

تحت دولته بر قرار او له سك شان و شوكتله پايدار او له سك

113398 - ٤٢

63994-67

شاه فاتحی رئیس حکایه برای . فدا من شاه فاتحی نور [۲۴] شاهان [۲۵] خلیفه [۲۶] جهان [۲۷] اکوان [۲۸] دیده [۲۹] آوار [۳۰] شاهان [۳۱] شاهان [۳۲] پسردستان [۳۳] کریده [۳۴] لیماره باشد [۳۵] ورد زبان [۳۶] فدا من ناک [۳۷] عموم دو ران [۳۸] دولت فدا ک [۳۹] نفت [۴۰] دولت فدا ک [۴۱] فدا ک [۴۲] عزم دلخواه [۴۳] برق رار [۴۴] دولت فدا ک [۴۵] پایدار [۴۶] شوکت فدا ک [۴۷] عدل [۴۸] لطف فدا ک [۴۹] کیمیان [۵۰] مسیم ممهوره زار [۵۱] ایاد فدا ک [۵۲] بیلده [۵۳] بیلده [۵۴] بیلده [۵۵] عالیاه اولندق [۵۶] بیلده [۵۷] بیلده [۵۸] بیلده [۵۹] بیلده [۶۰] بیلده [۶۱] بیلده [۶۲] بیلده [۶۳] بیلده [۶۴] هر کاه [۶۵] بیلده [۶۶] آن دلخواه [۶۷] بیلده [۶۸] بیلده [۶۹] مصدق [۷۰] بیلده [۷۱] مصدق [۷۲] بیلده [۷۳] بیلده [۷۴]

شامش . کوز ایکی، قولاق ایکی، آغن تک، ایندی
چوق کوروب چوق دکاییوب آز سویلمک کر کدر .

▪ [ضرب مثل] [۶۷] [۶۸] ضرب امثال ▪
▪ بیانیه [۶۹] دلخواه [۷۰] عرفان [۷۱] نقصان [۷۲]
▪ نظر ایلیک [۷۳] روی [۷۴] زیبا [۷۵] غار [۷۶] نیمه [۷۷] یار [۷۸] مغفور [۷۹] نیمه [۸۰]
▪ حد ذاته [۸۱] بار [۸۲] بیلده [۸۳] دلخواه [۸۴] گذار [۸۵] ادب [۸۶] ادب [۸۷] بیلده [۸۸]
▪ بیلده [۸۹] ادب [۹۰] بیلده [۹۱] ادب [۹۲] بیلده [۹۳] ادب [۹۴] بیلده [۹۵] تأدب [۹۶]

جون ۱۱۰

﴿ حکیماهه سوزل ﴾

دانایا چوق بیلن آز و آز بیلن چوق سویلر .
معصومیت اولیان چوچق رائچه سز چیچکه بکرر .
دیلسزک لسانی بلاخینک کنند خیرلیدر . سکوت
و مصاریت علام عقل و فطانتدر . فقرا اکثر
شیدن اخسا ایسه هر شیدن محرومدر . انسان
کندوسنی هر کون ایچون متقارب ممات کوره رک تهدیب
نیت و حرکات ایتملیدر . وقت نقد در .

▪ [حکیماهه سوزل] [۹۷] معصومیت [۹۸] کیمیان [۹۹] حاچان [۱۰۰] حکیماهه سوزل [۱۰۱]
▪ بولنده [۱۰۲] رانجه [۱۰۳] بیلده [۱۰۴] بیلده [۱۰۵]

﴿ ضرب امثال ﴾

صبرک صوکی سلامتدر . دنیاده اکن آخرته
بیجر . کشی نقصانی بیلمک کی عرفان اولماز . روی
زیبادن قرق کونده او صانیلور . خوی کوزلدن قرق
بیلدنه او صانیم . نقصانه نظر ایلیان احباب
دکل . کم سوز کم اچه صاحبکندر . غار انسانه بار
حیوانه یاقیشور . مغروفک خصمی اللهدر . حد ذاته
کیم اولزمه ادیب ، فلکلک سیله سی ایلر تأدب . آق
اچه قره کون ایچوندرا . بولدن قال بولداشدن قله .
طانشان طاغی آشمش طانشمیان دوز او وده بولی

عبارت
[علامت بى طىء] مىلىئى، علام
عاصى مصايرت
فقطان [مىلىئى] بى كەنەپەر مىلىئى
خیسەن [مىلىئى] بى كەنەپەر مىلىئى
مات [مىلىئى] بى كەنەپەر مىلىئى
بى كەنەپەر .

﴿ اوچ يوجى ﴾

وقىيە ايتاياده اوچ يوجى بىلكەدە سياحت ايدر اىكىن
قىرده بى كىسى آتون بولورلار وينلىرنىدە مساوات اوزرە
پايلاشورلار . اىدى هىرى بى كىنەپەر بى كەنەپەر ياه جىنى
قورەرق كېفلى بى عالىدە يولە دوا م ايدر اىكىن قارىسلرى
آحچىور حالبو كە فاقلىرى توکىنىش اولدىقىندىن لازمكىلى
آلدى اوزرە يىچىلىرىنىدەن بىرىنى يقىن بى كويە اعنام
ايدرلار . اشتە بى آدم كويە عنىمت ايدر اىكىن ذىتتە فساد
كىروب ريفىلىشىڭ حصىسى اللە اىتكى اوزرە آدىنى قاتنى
تسىمىم ايدر . و كندوسى دخى زەرلەمامك اوزرە كويىدە يەم
دىرك اعتذار اىتكى تصور ايدر .

برىدە كى اىكى آرقداشە كەنچە بونلۇ دخى آنك حصىسى
غصب اىتكى تصور اىتش اولدقلەرنىدەن آرقداشلىرى قاتنى كەنچە
تلىف ايدرلار واققەسى آلوب كلن قاتق ايلە طعام ايدرلەر فقط

چوچ كەمدىن زەرك ئائىريلە دەھشىتلى سانخىملە طوتىلوب
ايكسىدە اشكىنجەلر يىچىنە هلاك اولورلار .

اشتە بى حكايىدەن اكلاشىلەجفى وجهە كوتۇ آدمك
صوکى دائىما كوتۇ اولور والىھك غضىنەن ھىچ بى كناھكار
قولىلە من . ايمدى نەكىم بىزى يارادان بىرالله وار كىسنه
كىسنه اچىون اصلا فالق دوشۇناملى .

ىپىن պاشامىتىپەرىنىلىك կەنەپەر كەنەپەر ەۋاشەلىپەساد
كەنەپەر ەۋاشەلىپەساد ەپەرىمىنىشەلىپەساد ەپەرىمىنىشەلىپەساد

مساوات ٤٤٤ قىر . ٢٠١٣-٢٠١٤ سياحت
خەپەر ەپەرىمىنىشەلىپەساد ەپەرىمىنىشەلىپەساد ەپەرىمىنىشەلىپەساد
وارىت . خەپەر ەپەرىمىنىشەلىپەساد ەپەرىمىنىشەلىپەساد ەپەرىمىنىشەلىپەساد
اوزرە ەپەرىمىنىشەلىپەساد . ٤٠٠-٥٠٠ كېفلى . ٦٠٠-٧٠٠ قورمۇ
ئەپەر ەپەرىمىنىشەلىپەساد . ٨٠٠-٩٠٠ ئەپەر ەپەرىمىنىشەلىپەساد .
اعنام ١٠٠-١١٠ ئەپەر ەپەرىمىنىشەلىپەساد . ١٢٠-١٣٠ ئەپەر ەپەرىمىنىشەلىپەساد
عەلەم ١٤٠-١٥٠ ئەپەر ەپەرىمىنىشەلىپەساد . ١٦٠-١٧٠ ئەپەر ەپەرىمىنىشەلىپەساد
فاساد ١٨٠-١٩٠ ئەپەر ەپەرىمىنىشەلىپەساد . ٢٠٠-٢١٠ ئەپەر ەپەرىمىنىشەلىپەساد
غەنەپەساد . ٢٢٠-٢٣٠ ئەپەر ەپەرىمىنىشەلىپەساد . ٢٤٠-٢٥٠ ئەپەر ەپەرىمىنىشەلىپەساد
تصور . ٢٦٠-٢٧٠ ئەپەر ەپەرىمىنىشەلىپەساد . ٢٨٠-٢٩٠ ئەپەر ەپەرىمىنىشەلىپەساد
اعتذار . ٣٠٠-٣١٠ ئەپەر ەپەرىمىنىشەلىپەساد . ٣٢٠-٣٣٠ ئەپەر ەپەرىمىنىشەلىپەساد
اشكىنجەلر . ٣٤٠-٣٥٠ ئەپەر ەپەرىمىنىشەلىپەساد . ٣٦٠-٣٧٠ ئەپەر ەپەرىمىنىشەلىپەساد
غصب . ٣٨٠-٣٩٠ ئەپەر ەپەرىمىنىشەلىپەساد . ٤٠٠-٤١٠ ئەپەر ەپەرىمىنىشەلىپەساد
ھلاك . ٤٢٠-٤٣٠ ئەپەر ەپەرىمىنىشەلىپەساد . ٤٤٠-٤٥٠ ئەپەر ەپەرىمىنىشەلىپەساد
غىسب . ٤٦٠-٤٧٠ ئەپەر ەپەرىمىنىشەلىپەساد . ٤٨٠-٤٩٠ ئەپەر ەپەرىمىنىشەلىپەساد
ئەپەر ەپەرىمىنىشەلىپەساد . ٤٩٠-٥٠٠ ئەپەر ەپەرىمىنىشەلىپەساد .

Ուղղագրութիւննին նոյն՝ իսկ հնչումնին
տարբեր բառեր

* املالری متعدد و لفظلری مختلف کلمه‌لر *

بو ملک ملکی ملک کی بر ذات در . مقبول علم
اولق ایچون علم اولق کر کدر . کتبه کتبه مراقلی
اولمیدره . بو سنه بوسنده بر خیلی قار نزول ایتش .
دانما اهل عرض استقامت ایدر . هم بن هم سن
آکا هم سن دکلز . بن زید بن عبدی نامنده بر ببر
طانیم . بو کتابی دقت ایله مطالعه ایله . بو کون
اون چوال اون مبایعه ایتمد . او زومک فیئانی دون
بک دون ایدی . او او بزم دکل .

هیچ بر وقت ترکلر ترك سخاوت ایتلر . فقیره
مدید اعانت ایدنک عمری مدید او لور . بتلیسده طول
بر قادرین درت ذراع طولنده بر ییلاقی تلف ایتشدر .
عسکر قسمی دشمنه سری ویر سری ویر من . حسن
افتدیتک حسن خطی مشهوردر . کار و کسب ایله کسب
اعتبار اولنور .

• Ամալ Ամալ Ամալ Ամալ Ամալ Ամալ
• Մալ Մալ Մալ Մալ Մալ Մալ Մալ
• Սարբեր Սարբեր Սարբեր Սարբեր Սարբեր Սարբեր Սաرբեր

ملک . . [ملوک . .] ملک ایل + Թագաւոր . . [ملک ایل + Թագաւոր . .]
کتب . [علاء . .] عالم . . [علاء . .] عالم . .
مراقلو . [کاتب . .] کتاب . . [کاتب . .]
[84 . .] اهل [84 . .] اهل [84 . .]
[84 . .] گذشت [84 . .] گذشت [84 . .]
[84 . .] عرض [84 . .] عرض [84 . .]
[84 . .] Պատճել . . [84 . .] Պատճեل . .
[84 . .] Պարկ Պարک . . [84 . .] Պարک . .
[84 . .] Սեղա . . [84 . .] Սեղա . .
[84 . .] Սա . . [84 . .] Սա . .
[84 . .] Սա . . [84 . .] Սա . .
[84 . .] Սա . . [84 . .] Սա . .
[84 . .] Սخاوت . . [84 . .] Սخاوت . .
[84 . .] Տرک . . [84 . .] Տرک . .
[84 . .] Մողուլ . . [84 . .] Մողուل . .
[84 . .] Մدید . . [84 . .] Մدید . .
[84 . .] Սա . . [84 . .] Սا . .
[84 . .] կարկա . . [84 . .] կարکա . .
[84 . .] 0 գնութիւن . . [84 . .] 0 գնութիւن . .
[84 . .] طول . . [84 . .] طول . .
[84 . .] Բաղեկ . . [84 . .] Բաղեկ . .
[84 . .] سر . . [84 . .] سر . .
[84 . .] կանգուն . . [84 . .] կանգուն . .
[84 . .] ڈرائی . . [84 . .] ڈرائی . .
[84 . .] کسب . . [84 . .] کسب . .
[84 . .] حسن خط . . [84 . .] حسن خط . .
[84 . .] Կ ա մ ա կ ե ա լ ա յ ա ն ս ա կ . . [84 . .] Կ ա մ ա կ ե ա լ ա յ ա ն ս ա կ . .
[84 . .] اعتبار . . [84 . .] اعتبار . .

* عبرت *

بر کون لقمان حکیمه «ادب و تربیه کیمدن او کرندک»
دیو صورمشلر اولدخی جواباً دیعش «بی ادب لدن شویله که
انلرک قنی فعل و حرکتی نظرمه ناخوش کلدیسه آئی یامقدن
احتزاز ایلام » .

بزر جهره سؤال ایتلر که «بو قدر علمی نصل تحصیل
ایندک» اولدخی جواباً دیعش «بیلمدیکمی صور مقدن حجاب
ایمامکله » .

بر کون نوشیروانک مجلسنده روم و هند و عجم حکما سی

دیرک ک نهایتیه قدر بر تیمور تل و یا زنجیر او زادیله رق اشبو
تلک بر او حی عمود مذکور قربنده و چند ذراع عمقنده حفر
اولنش اولان قیوه ایندیریلور .

ایمدى ساعقه نك بلو طلردن انفصاليه ارضه سقوطی
اشناسنده پاراطو زرك یوقارو او جنده پولسان معدن اى جذب
ایمکله ساعقه تیمور تل واسطه سیله قمر زمینه نازل وهیج
بر مضرت او لیمه رق محظوظ اولور .

بعضاً جوف ارضه واقع اجزای معدنیه ساقط اولان
ساعقه لرک تأثیریله ارسیوب کوچه اولورلر . اکثريا يرلر
فازیلور ایکن تصادف اولان کوچه لر ساعقه همایاسندين ظن
اولور . (معلومات مختصره)

سپر ساعقه $\text{چانگ} \text{ارک} \text{کل}$ باراطونز ساقط اولان ساده .
 $\text{چانگ} \text{ارک} \text{کل}$ معمول $\text{چانگ} \text{ارک} \text{کل}$ تحفظ
عود . $\text{چانگ} \text{ارک} \text{کل}$ مصنوع . رکز
حفر . $\text{چانگ} \text{ارک} \text{کل}$ عقنه .
سفرط . [اراضی دار] $\text{چانگ} \text{ارک} \text{کل}$ ارض .
غوشکار $\text{چانگ} \text{ارک} \text{کل}$ قعر .
اجرا . $\text{چانگ} \text{ارک} \text{کل}$ عزو زائل او .
ساقط . $\text{چانگ} \text{ارک} \text{کل}$ جوف .
باقایا $\text{چانگ} \text{ارک} \text{کل}$ معدنیه . [جزء $\text{چانگ} \text{ارک} \text{کل}$]
کوچه .
ساقعه . [باقیه $\text{چانگ} \text{ارک} \text{کل}$]

سوئالات

باراطونز ندر؟ نصل ترتیب اولور؟ باراطونز ساعقه نهاید؟

بولنقده ایکن «دنیاده اک چتین شی ندر» دیو بر بحث آجیلور .
روم فیلسوفی «اختیارلق، طاقتسرلق و یوقسوللق» دیر . هند
فیلسوفی «علیل وجود اولق و درد و قساوتده بولنقد» دیر .
عجم فیلسوفی ایسه «کشینک اجلی کلوبده دنیا یوزنده هیج
ایولک ایتش اولاماسیدر» دیمش و ارباب مجلس بو قوله
آفرین خوان اولمشدر .

. $\text{چانگ} \text{ارک} \text{کل}$ ادب . [حکما . دار] $\text{چانگ} \text{ارک} \text{کل}$ سکم
. [افعال دار] $\text{چانگ} \text{ارک} \text{کل}$ فعل . $\text{چانگ} \text{ارک} \text{کل}$ فعال .
ناخوش . $\text{چانگ} \text{ارک} \text{کل}$ نظر . [حرکات دار] $\text{چانگ} \text{ارک} \text{کل}$ حرکت
 $\text{چانگ} \text{ارک} \text{کل}$ بزرجههر . $\text{چانگ} \text{ارک} \text{کل}$ احتراز .
 $\text{چانگ} \text{ارک} \text{کل}$ $\text{چانگ} \text{ارک} \text{کل}$ حباب .
 $\text{چانگ} \text{ارک} \text{کل}$ $\text{چانگ} \text{ارک} \text{کل}$ نوشیدران .
[حکم دار] $\text{چانگ} \text{ارک} \text{کل}$ $\text{چانگ} \text{ارک} \text{کل}$ حکما .
[احاث دار] $\text{چانگ} \text{ارک} \text{کل}$ طاقتسرلق .
[اصحاح دار] $\text{چانگ} \text{ارک} \text{کل}$ علیل وجود .
[اقوال دار] $\text{چانگ} \text{ارک} \text{کل}$ قول .
[خواسته دار] $\text{چانگ} \text{ارک} \text{کل}$ ارباب مجلس .
آخرین خوان اولق

باراطونز یعنی سپر ساعقه

باراطونز بوندن ۱۳۷ سنه مقدم ایجاد اولنش غایت ساده
بر آتدر . بونک واسطه سیله ساعقه دن تحفظ ممکندر شویله که
ایستیلان حملک اوسته جام آگاجندن معمول بر دیرک رکز
اولوب او جنه معدنندن مصنوع بر چبوق و بو چبوقدن دخی

Արտասանութիւննին նոյն, իսկ ուղղագրութիւննին
տարբեր բառեր

﴿ لفظی متحد و املالی مختلف کلمات ﴾

صواب ایشیان نائل نواب اولور . قطره قطره دائم
آقان صو، طانی دلوب گپر سو بسو . زرع ایدن زر،
ترک ایدن تیکن بولور . کشینک دیلی ترجان دلی اولق
کرکدر . روی ارضه پادشاهه عرض صاقت فرضر .
واعظه افتدى پوستى یره وضع ایدوب اویله بر وعظ
ویرمشدر که هر کسی معايدن واز چیرمشدر . على بك
عالی همت بر ذاتدر . نیازی بک واپوریخ بیع
و فروخت ایتش . صبری بن عبدی آغا یدندن بیک
غروش استدانه ایدم . قومشون من صهان تجارتیله کسب
ثروت و سامان ایتمشد . داغ درونم طاغی بایری
کرمکله چیمز . کم آلات ایه کالات اولور می ؟

نواب . Ուղիղ պարձատրութիւն .
[قطرات . կողմ կողմ .] سوسو .
قطره . կաթիլ .
دوش . Ակի . دل . Ակի .
زرع . Յանել .
معایب . Գարողիչ .
فرض . Պարտաւորութիւն .
علی همت . [عیب .] Այսունել .
استدانه . Փակել .
ثروت . Ֆոխ .
کسب . Սանալ .
Հարստութիւն .

درون . Արյած . داغ . Հարստութիւն .
سامان . Աշուականութիւն .
تجرات . Վաճառք . կالات .

ԲԱՐԱՁՆՆՈՒԹԻՒՆ

• ինչ . համար . մանր բաներու համար . ինչ .
اوون عدد یمورطه . اوون عدد سیم مجیده
• ինչ . համար . համար էնքերու . հատ . հատ باب
اوون باب خانه . بر باب مقازه
• ինչ . համար . զորքոտանեաց . հատ . հատ رأس
اوج رأس قيون . یوز رأس بارکير
• ինչ . համար . մարդկանց համար . հատ . نفر
پکرمی نفر خستکان
• ինչ . գետնի և գրուածոց համար . ինչ . հատ . قطعه
اوج قطعه ترا . اوون قطعه سند
• ինչ . օրինակ . գրքերու համար . ինչ . نسخه
اووز نسخه الفبا

یالو وده اوج . . . باغم وار . بکر افديئك چفتلکنده
بیک بشیوز . . . چکی ویکرمی . . . استر واردر . دون
درت . . . عر خحال یازدم . بو مکتبده موجود یوز . . .

طلبه‌دن الیسی طشره‌لیدر . بو کتاب‌دن یتمش ... با پوسته ارسال ایلیک . بو صباخک حریقه‌ده اوچ ... آخور ایله قرق ... کارکیر دکان محترق اویاشدراه . مالک او لدیغ ایکی ... جاموسی سکن ... لیرای عنایی به فروخت ایلدم . دون جارشودن یکری ... پورتقال بر ... قوزی وایکی ... خریطه اشترا ایلدم . پدر افدي به ایکی ... تلغیراتنامه کشیده ایلدم .

[۱۷۵] **ئەلسەنەنەرەق** ئەلسەنەنەرەق طبیه **ئەلسەنەنەرەق** موجود
جوانیم مەن خترق اوبلق . [۱۷۶] **ئەلسەنەنەرەق** طشره‌لی . [۱۷۷] **ئەلسەنەنەرەق** طشره‌لی .
جوانیس [۱۷۸] **ئەلسەنەنەرەق** جاموس **ئەلسەنەنەرەق** مالک **ئەلسەنەنەرەق** .
ئەلسەنەنەرەق سەم **ئەلسەنەنەرەق** **ئەلسەنەنەرەق** کشیده ا .
ئەلسەنەنەرەق خستگان . ۲۶ بادکیر . **ئەلسەنەنەرەق** خانه .
ئەلسەنەنەرەق استر . **ئەلسەنەنەرەق** الفبا . **ئەلسەنەنەرەق** سند .
ئەلسەنەنەرەق عرضحال . **ئەلسەنەنەرەق** .

ئەلسەنەنەرەق **ئەلسەنەنەرەق** **ئەلسەنەنەرەق** **ئەلسەنەنەرەق**

بو اوک صاحبی کیمدر . بو کون غزنه اوقدیکرمی . دون بایامه بر تلغیراف چکدم . آتا بایامه حرمت کرک . کیجه کوندوز چالیشلم . امتحانلره بو هفتہ باشلانه‌جق . اوقویوب یازمق بک فائده‌لیدر .

انسانه لازم اولان يالکر یېھجك ایچه‌جك گیه‌جك دکل تریسە و تحصیل دخى لازمدر . خسته‌لکلرک بک جوغى قیدسزلقدن ايلرو كلور . انسان هر وقت نمدن صاقملی . قیش کلدى . الله هېمزمە اووزون عمر ويرسون .

كلات متزاده ۴۰۳۰۶۱۶۴

او خانه . صاحب متصرف . غزنه جریده . او قومق مطالعه . بابا پدر . چکمک کشیده ايمك . آنا بابا ابوبن . حرمت رعایت . کیجه کوندوز لیل و نهار . جالشمق سى و اقادام . باشلامق بدأ ومبادرت . اوقویوب یازمق كتب وقرائت . فائده‌لو نافع . یېھجك ماڭولات . ایچه‌جك مشروبات . گیه‌جك ملبوسات . خسته‌لقلر علل و اسراف . بک جوغى آڭزى . قیدسزلىق عدم تقىد . ايلرو كلک حصوله كلک . هر وقت هر بار . نم رطوبت . صاقمق توق ا . الله جناب حق ، مولام . هېمزمە جىله‌مزه . اووزون عمر عمر طولىل . ويرسون احسان ايسون . قیش موسى شتا . كلک حلول ايمك .

سطح دریاده واقع اولوب صغیر و کیر قرمه‌لدن
عبارت اولان آتمه‌لرگ مجموعه جزائر اطلاق اولنور .

سطح ارضک استوائندن یوکسک اولان موقع عالیه به
جبل و برى برينه متصل^ا مسافة بعيده به قدر ممتد اولان
طاغله جبال متسسله يعني صره طاغله دینوره آرتالق
آرتالق دومانلو علو و مواد ناریه و احجار جسمه پوسکو
روب آنان طاغله وولقان ويانار طاغه تسمیه اولنور .

(معلومات مختصره)

63994-64

كره ارضك تقریباً اوج ربعی صو و بر ربعی طبراق.
اوعلله صو قابلایان قسمه قره دینور .
كرك قرمه‌لر و كرك دكول طوبیدن بر يرده واقع
اويوب بعض دكول قره‌نک وبغض قرمه‌لر دكول آراسه
صوقلمشد .

دكول قره‌يه كيرمش اولان شعبدلينه ايج دكول
وقطعات ارضيه‌ي احاطه ايدن جسم دكوله دخى طيش
دكول ياخود بحر محيط دينور .

وسط دریاده واقع اولان اراضي‌ي جزيره ويآ آطيه
و قره‌نک اورته‌سنده بولنوب دكول ايله اتصالی اوليلان جسم
راكك صولره دخى كول اطلاق اولنور .

يالكر بر جهندن قره‌يه متصل وقصور هر طرف صو
ايله محاط اولان اراضي‌ي نيم جزيره ياخود شبه جزيره
دينور .

ايكي قره‌ي بري بريش وصل وايكي دكول بري
برندن فصل ايدن ارض قطعه‌سنه برزخ تعبير اولنور .

قره‌نک دكول طوغرى ايروليوب چيقان جهته برون
تسمیه اولنور .

63994-64

كره ارضك تقریباً اوج ربعی صو و بر ربعی طبراق.
اوعلله صو قابلایان قسمه قره دینور .
كرك كرك دكول طوبیدن بر يرده واقع اولان
طاغله جبال متسسله يعني صره طاغله دینوره آرتالق
آرتالق دومانلو علو و مواد ناریه و احجار جسمه پوسکو
روب آنان طاغله وولقان ويانار طاغه تسمیه اولنور .

جيبر ناره [] چلواجیه احجار
چلواجیه [] چلواجیه مواد
چلواجیه [] چلواجیه ماده
چلواجیه [] چلواجیه وولقان
چلواجیه [] چلواجیه پوسکورمك

﴿ سؤالر ﴾

کرء ارضك نقدری صو ونقدری قرمدر ؟ ایچ دکر
نیه دینور ؟ طیش دکر نیه دینور ؟ جزیره ندر ؟ کول
ندر ؟ نیم جزیره ندر ؟ بزرخ نیه دینور ؟ جزائر نیه
اطلاق اولنور ؟ جبال متسلسله نیه دینور ؟ یانار طاغ
نیه دینور ؟

پرسکه رکن گام معاشر که رکن
پسرگامانه لی խօسքեր

﴿ کلات عربیه و فارسیه ایله افاده اولنه حق جمله‌ر ﴾

بو اوطة‌نک اکی بش وبوی سکر آرشوندر . بو
كتابی باشدن باشه اوقدوم . دونکی یانغینه ایکی او
یاندی . ماللری واپوره بندردک . کی یوله چیدی .
خرسزلر طوتلدي . اون گوندن اوده‌مک شرطیله
قرنداشمند یکرمی غوش اودنچ آدم . اون لیایه بر
مانده صاتون آدم . استانبولک صوی و هواسی پک‌کوزلدر .
برنجک وزیتون یاغنک فیشاتلری اینکدهدر . اتک فیئاتی
بعضاً یوکسیلر . اومزی بر رسمجی یه کرالدق .

اک عرض . بوی طول . آرشون دراع .
باشدن باشه سرتا سر . یانغین حریق . یامق
محترق اولق . بندرمک تحملیل ، ارکاب . یوله چیقمق
حرکت . خرسز سارق . طوتلمق اخذ و کرفت
اولنق . اوده‌مک ادا ایتك . قرداش برادر .
اودنچ آلق استدانه ، استقرارض . صاتون آلق مبایعه .
استانبول درسعادت درعلیه . هوا وصو آب
وهوا . گوزل لطیف ، نفیس . برنج ارز .
زیتون یانی روغن زیت . اینک تدنی ، تنزل .
ات لئم . یوکسلمک ترقی . رسمجی رسام .
کرالمق ایمار . مانده جاموس . کمی سفینه .

﴿ قودوزلق ﴾

بو دخی اکثريا کلب و کدی و قورد و تلکی و امشالی
حیواناته عارض اولور بر علتدر قودوز اولان حیوان
بر انسان ویا حیوانی ایصیردینی حالده علی سرایت ایدره .
بو خسته‌لک کلیک ایصیردینی کوندن اعتباراً چو جقلارده
نهایت یکرمی بش و بیوکارده قرق کونه دکین
میدانه چیقار . بش آتی آی صکره ظهوری دخی
کورلشدر . بناء علیه حکیملر لاجل التحقیق بر باردادق

صو کوسترلر خسته دها او زاقدن صوی کورديکي کې
فوق الغایه مضطرب اولهرق فرياد و فگانه باشلار وا لوقت
علتك شبهه سز قودوز عالي او لدینغه حکم آيديلور.

قودوز كلبك ايصيردينى محل سىك انتشارىنى منع
ايچون درحال بر شىرىد ايله صيقىجه باغلانوب قىزدىرىلش
تىمور بارچەسىلە هان داغلىنق و ياخود پاستور اصولى
او زه تداوى ايدىك لازمدر.

قودوز كلبلر كىپار سالىسالى آقار و صداسى خروس
صداسىنه دوزر و قفاسى آشاغى طوتوب يېجك واچە جىك
رغبى اولماز بولىه بر كلبه تصادف او لدینغى زمان يانى
وارىما مىلىدە. (لغات تارىخىه و جغرافىه)

﴿سوئالنامە﴾

قودوزلىق ندر؟ سرايت ايدىرىمى؟ قىنى حيونانلاره
عارض اولور؟ نقدر كونىدك ميدانە حيقار؟ حكيملىر
نه ايله تحقيق ايدىلر؟ ايصيريان مىلە نە يابق كر كىدەر؟
قودوز كلبلىر نە ايله طانلىلور؟

﴿علم و عرفان ايله حسن و آن﴾

يونان قديم كىارندن بىرىنك كريمهسى بى كون فيلسوف
مشهور دىودورو سه (سەن چىركىن بى آدمىك سىنە نقدر
عقل و عرفان اوله سىلور، هىچ قىمتلى بى شى ادنى بى قابده
بولۇرمى؟ دىيدىكىنە فيلسوف (سز شرائى نە مقولە
قابلدە صاقلارسكىر) ديو صورمەش او لدەنخى (معلوم آ
طباقىدن معمول قابلدە) دىيش فيلسوف دەنخى (ايوا يَا
سزك بونجە زوتىڭز او لدینى حالىدە شرائى كوش قابلدە
حقط ايمىك لازمكلور) دىمسىن قىز غافل او لهرق او يەلە
يپار و شرا ايسە چوق كىمن سر كەيە منقلب اولور.
بو حال قىزك پدرى سەمعەنە وارنجە فيلسوفى حضورىنى

اکتاريا . . . كىاشتاشلىق قىدەنلىق قىدەنلىق
عاضى، عارض او. . . كىلاب [ر ٤٠] . . . كلب . . .
سرايىت . . . عىل [ر ٤٠] . . . عىللىك . . . علت . . .
ظھور . . . عىل . . . عىللىك . . . تىمار سەنەتەن تەبایت
لاجل التحقیق . . . كىاشتاشلىق مەظۇنون . . .
قاۋىقاۋەنلىق . . . كىاشتاشلىق . . .
قاۋىقاۋەنلىق . . . قىدەنلىق . . . قىدەنلىق . . .
فوق الغایه . . . فغان . . . كىاشتاشلىق . . .
مضطرب او. . . مىلاشىت . . . كىاشتاشلىق . . .
تىمار سەنەتەن . . . عىل . . . عىللىك . . .
مەنەن منع . . . كىاشتاشلىق . . . سەممەن [ر ٤٠] . . . سەممەن
تەن اتشار . . . كىاشتاشلىق . . . سالىا . . . كىاشتاشلىق . . .
داغلىنق . . . كىاشتاشلىق . . . داغلىنق . . .
تصادف . . . كىاشتاشلىق . . . فاشقاۋەن . . . رغبت . . .
مەنەن . . . دوچار اولق . . . كىاشتاشلىق . . .
خانقىلىق . . .

جلب ایدوب کریمه‌سی نه ایچون بولیه جاهلانه بر ایشه
سوق ایندیکی سؤال ایلد. فیلسوف دخی و قوع حالی نقل
ایله هم ذکاوت و همده حسن و ملاحظتک بر آدمده وجودی
پک نادر اولدیغی اثبات ایلد.

بوکا مقابل قزک پدری (هم کوزل و همده عالم و عاقل
جوان آدملر چوق وار) دینجـه فیلسوف (او اوت افدم
واردر فقط اکر کوزل اولسیدیلد رها عاقل و دها عالم
اوله جقول ایدی نته کیم حسن و جمال اصحابی اولانلر اکتیرا
کندو نفسلریله اوغر اشوب علم و عرفانی کوشة اهالده
براقورلر) دیشدر.

يونان Յունաստան. Գեղեցկութիւն. گریه Յունان
کریمه . [کلیر 14] Աղջուականք. Մեծամեծք կیار Հին
متقلب او. Ստորին Ստորիل او. Խواپուիل ادنی Աղջիկ.
سوق կոչել . Սع Ականց. جبل . կոչել .
سماحت Ռոշիون . Եղելըւթիւն وقوع حال
[مختصر] . Խانن . Գեղեցկութիւն . Խانن . چون حسن و آن
ایران Հազուագիւ . چون نادر . Գյուղութիւن . وجود
[عقالا . چون عاقل . Խانن . Խانن . Գյուղութիւن .
اعمال . صاحب 14] 84ر6ر اصحاب . چال . Գեղեցկութիւن .
Զանցաւութիւن . անհոգութիւن .

ԲԱՐԱԿՆՆՈՒԹԻՒՆ

կائن գտնուած . իրերու համար . ինչ .
فلان محمده کائن بر باب خانه

Համար . բնակող . մարդոց համար . ինչ .
 محله منده مقیم برب سینم آغا

. ցաւ . բարոյական իմաստով . ինչ .
یوزمک بیلمدیکمه اسف ایدیورم
. նիւթական իմաստով . ինչ .
رمغمده وجع وار

. կինել . և այլ նման մեծ բաներու
համար . ինչ .

ایکی باب دکان و اوچ قطعه چکدرمه انشا ایتمد
. Ճեռքի վրայ շինուած մանր մունր
բաներու համար . ինչ .
ساعت اعمال ایمک . قوندوره اعمال ایمک

بکون باشمه ... وار . ترزی یه ایکی قات البسه
... ایتردم . سمتمزده ... اولانان خانه لرک اکثری
اخشابدر . هندسه بیلمدیکمه ... ایدیورم . یدی قله
خارجنده ... ارمئی خسته خانه سی . بو دفعه ... اولانان
بهاریه واپورینک مفروشاتی پدرم ... ایده جکدر . هنکام

صباوی عطالله امرار ایلیانلرک حاله الحق ... اولنور .
اسکدارده دخانیه محله سنه ... (۸) نومرو لی خانه ده ...
جراح آنسی مملکته عزیت ایده جکدر . صفویه صو
دیشله ... ویر . فس فابریقہ هایوننده نقیس چوقله
... اولنور . سیواسده ارمی مکتبنده ... حرمتو عریس
افندی جنابرینه . خاص کاغذ پچاوردن ... اولنور .

٣٤٦٠ سنت . [لباس] ٢٩٤-٤ گلکیسکه . گلکیسکه طالبیه
کیمک کیمک هنکام . گلکیسکه مفروشات
[عطال] ٣٥٧-٤ گلکیسکه عطال . گلکیسکه میانه
همایون . گلکیسکه ٣٥٨-٤ گلکیسکه الحق . گلکیسکه امرار
کیمک کیمک . گلکیسکه جراح . گلکیسکه نقیس .

﴿لondre﴾

انگلتره دولتک مقریدر . (تايس) که هر ایکی ساحلی
اوزرنده مبنی اوله رق آوروپانک اک زیاده معمور و بیوک
شهریدر . ایکی یوز کیلومترو مربی اتساعنده اولوب اوچ
میوندن زیاده اهالی حاویدر . معارفه دائز لایمد تأسیساتی
وابخصوص اون الی حقوق مکتبی و مکاتب طیه و عسکریه
وسائمه سی واون سکن کتبخانه سی و موزه خانه لری و ملت

بانچه لری متعدد جسر و توپل و لیانلری و تایس نهری التده کی
دیوانخانه سی شایان تماسادر . سوقة لری و او و چارشولری
متظم ایسده مملکت غایت مفهوم اولوب چوق آیلر بر قالین
سیس ایله انظار ناسدن احتجاب ایدر و فابریقه لرده یانان
کورلرک دومانی ایسه بشقه جه تلویث ایلر . صناعتی حین
کاله و اصل و تجارتی بتون کرده ارض اوزرنده منشر در .
لوندره ۱۲۵۸ ده فوق الفایه بر قحط ایله و ۱۶۶۵

تاریخنده یوز بیک نفوس تلفه بادی اولان بر طاعون ایله
نهایت درجه حال خرابی به کلدی . بر سنه صکره اوتوز بیک
ابنیه احراق ایدن دهشتی بر حریقہ طوتلی . دواهه
مذکوره دن صکره مملکت هان مجدداً انشا اولنوب اولوقتند
برو رفته رفته شمیدیکی درجه معموریتے و اصل اولدی .

سواحل ۴۴-۴۵ سکه ره ساحل ۳۷۴-۴۶ سکه ره مقر
۴۶-۴۷ مربع ۴۷-۴۸ معمور . ۴۸-۴۹ گلکیسکه .
۴۹-۵۰ حاویدر . ۵۰-۵۱ گلکیسکه اتساع
۵۱-۵۲ معرفت ۵۲-۵۳ گلکیسکه معارف . ۵۳-۵۴ گلکیسکه
۵۴-۵۵ گلکیسکه ۵۵-۵۶ گلکیسکه تأسیسات
۵۶-۵۷ گلکیسکه ۵۷-۵۸ گلکیسکه لایمد
۵۸-۵۹ گلکیسکه ۵۹-۶۰ گلکیسکه حقوق .
۶۰-۶۱ گلکیسکه ۶۱-۶۲ مکتب ۶۲-۶۳ طبیه .
۶۳-۶۴ گلکیسکه ۶۴-۶۵ مکاتب . ۶۵-۶۶ گلکیسکه
۶۶-۶۷ گلکیسکه ۶۷-۶۸ موزه خانه . ۶۸-۶۹ گلکیسکه
۶۹-۷۰ گلکیسکه ۷۰-۷۱ مبل بانچه سی
۷۱-۷۲ جسر . ۷۲-۷۳ گلکیسکه ۷۳-۷۴ متعدد
۷۴-۷۵ گلکیسکه ۷۵-۷۶ گلکیسکه ۷۶-۷۷
۷۷-۷۸ گلکیسکه ۷۸-۷۹ گلکیسکه شایان . ۷۹-۸۰ گلکیسکه
۸۰-۸۱ گلکیسکه ۸۱-۸۲ گلکیسکه تأسیسات . ۸۲-۸۳ گلکیسکه
۸۳-۸۴ گلکیسکه ۸۴-۸۵ مفهوم . ۸۵-۸۶ گلکیسکه
۸۶-۸۷ گلکیسکه ۸۷-۸۸ ناس . ۸۸-۸۹ گلکیسکه انظار
۸۹-۹۰ گلکیسکه ۹۰-۹۱ تلویث . ۹۱-۹۲ گلکیسکه احتجاب

گوچه های سفری که از تجارت
فوق طبقه های متوسط و معمولی
باشد اینها را سفری می نامند .
کاری که در آنها انجام می شود
طاعون و آنفلوآنزا و احتراق
دواهی و دیگر امراضی های دفعه
روزی را در اینجا می بینید .
که اینها را از اینجا می خواهند
که اینها را از اینجا می خواهند .
که اینها را از اینجا می خواهند .

سؤالنامه

لondonه ندر ؟ نرده مبني در ؟ نقدر اهالیسى وار ؟
شایان تماشا نهاری وار ؟ Londonه اولاری نه بیوک داهیه لره
اوغر امشدر ؟ Londonه کوزلکى نه شیلر بوزار ؟

آفریقا

آفریقا قطعه سی او روپانک اوچ مثل جسامتده او لوپ
وقتیله يالکز جهت شمایله سنده و بحر احمر ایله بحر سفید یستنده
155 بیك ذراع یعنی ۲۲ ساعت و سعنتنده اولان سویش
برزخیله آسیا قطعه سنه متصل و اطراف سائرنمی دکر
ایله محاط ایدی .

آفریقانک وسطی الان جهالت و وحشیت حالتده اولان
زنخیل ایله مسکون او لغله بورالرینک احوال و یکیانی هنوز

کرکی کی تحقیق او لنه میوب يالکز سواحله قریب محلاری
معلو مدر .
انهار کیره سنده جسم تمثاح بالقلاری و اورمانلر نده دخنی
دنیانک سائز محلار نده کورلاماش عجیب و مهیب ییلانلر
واردر .

اشبو قطعه نک هواسی غایت صیحاق ایسه ده انهار
جسمی موسی معینه ده طاشه رق خضوبت اراضی به زیاده
مدار او لور وهر نقدر اراضی سک بر ربی چو لاردن عبارت
ایسه ده انهار ک سواحلی شایان تعجب صورتنه منبت
و محصولدار در .
(معلومات مختصره)

قطعات . [۱۴۰-۱۴۳] مثل . [۱۴۰-۱۴۳] قطعه
کوچک جهت . [۱۴۰-۱۴۳] جامت . [۱۴۰-۱۴۳] امثال . [۱۴۰-۱۴۳]
[۱۴۰-۱۴۳] بحر احمر . [۱۴۰-۱۴۳] شایان بحر شمایله . [۱۴۰-۱۴۳]
[۱۴۰-۱۴۳] عرضه . [۱۴۰-۱۴۳] بحر سفید . [۱۴۰-۱۴۳]
کاراکلر . [۱۴۰-۱۴۳] ذراع . [۱۴۰-۱۴۳] قطب . [۱۴۰-۱۴۳] واقع . [۱۴۰-۱۴۳] پیشنهاد
کاراکلر . [۱۴۰-۱۴۳] بحر احمر . [۱۴۰-۱۴۳] وسعت . [۱۴۰-۱۴۳] یعنی .
کاراکلر . [۱۴۰-۱۴۳] بزرخ . [۱۴۰-۱۴۳] متصل . [۱۴۰-۱۴۳] میخ .
کاراکلر . [۱۴۰-۱۴۳] وسط . [۱۴۰-۱۴۳] عاط . [۱۴۰-۱۴۳] سائزه
کاراکلر . [۱۴۰-۱۴۳] جهالت . [۱۴۰-۱۴۳] ساکنی . [۱۴۰-۱۴۳] ساکنی
کاراکلر . [۱۴۰-۱۴۳] زنجی . [۱۴۰-۱۴۳] بحر احمر . [۱۴۰-۱۴۳] وحشیت .
کاراکلر . [۱۴۰-۱۴۳] احال . [۱۴۰-۱۴۳] بحر احمر . [۱۴۰-۱۴۳] مسکون
کاراکلر . [۱۴۰-۱۴۳] هنوز . [۱۴۰-۱۴۳] کیفیت . [۱۴۰-۱۴۳] بحر احمر . [۱۴۰-۱۴۳]
کاراکلر . [۱۴۰-۱۴۳] تحقیق . [۱۴۰-۱۴۳] کرکی کی .
کاراکلر . [۱۴۰-۱۴۳] قریب . [۱۴۰-۱۴۳] ساحل . [۱۴۰-۱۴۳] بحر احمر . [۱۴۰-۱۴۳]
کاراکلر . [۱۴۰-۱۴۳] جسم . [۱۴۰-۱۴۳] ساحل . [۱۴۰-۱۴۳] ساحل . [۱۴۰-۱۴۳]
کاراکلر . [۱۴۰-۱۴۳] مهیب . [۱۴۰-۱۴۳] عجیب . [۱۴۰-۱۴۳]
کاراکلر . [۱۴۰-۱۴۳] بحر احمر . [۱۴۰-۱۴۳] مسکون . [۱۴۰-۱۴۳] مسکون
کاراکلر . [۱۴۰-۱۴۳] اراضی . [۱۴۰-۱۴۳] بحر احمر . [۱۴۰-۱۴۳] خضوبت
کاراکلر . [۱۴۰-۱۴۳] مدار او . [۱۴۰-۱۴۳] مدار . [۱۴۰-۱۴۳]

یکمی یاشنی متجاوز اولیان کنج بر قادین زوجنک وقوع
وفاتیله طول قالهرق کندو کندوسنی احراقه قرار ویر.
ایمی معین اولان کونده هر شیء حاضر و آماده ایدیلوب
منبوره قادین اک نفیس البسنی لابس والک قیمتی دو.
زنلرینی طاقش اولدینی حالده بیوک برآلای تشکیل ایدیلور
باشه موسیقه ترنساز اولهرق وقیزلر و قادینلر منبوره منک
آردی واوکی صره رقص ایدرک بویله جه کال دبدبه ایله
 بشاشته محل احراقه وارر.

اوراده منبوره اقربا واحبائنه و داع ایدرک یادکار
اولق اوزره دوزنلرینی انله توزیع ایدر و بعده خوش
رامحه لو اوطنلردن ترتیب ایدیلان او جاغلک او زرینه چیقه.
رق وسطنده او طورر و باشندن آشاغی بر طاس معنبر یاغ
دو کدکننکره اک یقین اقر باسندن بری طرفدن او جاغه
آتش ویریلور و سائری طرفدن دخی یاغلر سرپیلور
اشته بو صره ده دهشت آنکیز علولر یچاره یی صارار و یاندینی
آشاده فریاد و غافی ایشیدلامک اوزره اوراده موجود اهالی
باغیروب چاغیروب ز من مملو ایراد ایدرلر.

آرمکه لیساکه . شرق آنکه همچو ایجکه ل . امریق نفس
آلمکه . نوج . یکه ایضه ایجکه ل . بیکه ایجکه ل .
آنمکه . مدهشت . آنکه همچو ایجکه ل . بالثار آنکه همچو ایجکه ل .
سی . آنکه همچو ایجکه ل . ایطال . آنکه همچو ایجکه ل . رفع .
توع . گامکه همچو ایجکه ل . موفق اولق . گامکه همچو ایجکه ل .
قادام . گامکه همچو ایجکه ل . مجاوز اولق . گامکه همچو ایجکه ل .
معین . گامکه همچو ایجکه ل . ایطال . گامکه همچو ایجکه ل .
یکه همچو ایجکه ل .

ریاگه که ایجکه ل . عبارت . چول . ۲۶۵۷ . [] نواپست .
[] مبت . صور . [] ریاگه که ایجکه ل . مخصوصدار . ۳۶۰ .
[] ریاگه که ایجکه ل .

سوالر

آفریقا نه جسامته در ؟ آسیا یه متصل میدر ؟
آفریقانک وسطی کیملره مسکون در ؟ نهر واورمانلر نده
نهر وار ؟ هواسی نصلدر ؟ اراضیسی نصلدر ؟

هندستانده طول قادینلرک احراق نفس ایتلری

هندستان شرقینک بعض طرفانده متمکن بترستلرده
غایت فنا بر عادت واردکه زوجلری وفات ایدن قادینلر
کندی کندیلرینی دیری احراق بالثار ایدرلر. اکرچه
انکلیز لر و عدد مدھشی رفع و ابطال ایجون خیلی سی
و اقدام ایتلر ایسده شمده یه قدر یک آز موفق اوللر.
در . چونکه بر نوع بهانه ایله بو عادته اتباع ایمیان قادین
ناموسیز صایلور .
مشهور سیاحلردن بری نقل ایدرکه بر کون هنوز

موجب اولورل چونکه بعضاً ایچلرنده قابل التهاب ماده‌لر
و مهلك غازلر ايله مملو كله‌لر اولوب بونلر باطلارلر .
قصرغه راست كلديكى انسان و حيواني حتى ايجار
جسيمه‌ي هوايه قالدىروب محال بعيده‌يہ آثار وبعض اراضي ي
توز و طپراق ايله باصديروب ابئه قويه‌ي هدم ايدر خط
استوا طرفانده و باخصوص كينا ممالكتنده قصرغه پك
حق ظهور ايدر .
(معلومات مختصره)

سؤالنامه

قصم غه نردهه حادث اولور ؟ خرطوم ندر ؟ خرطوم

دکره ایندیکنده نه حال واقع اولور ؟ خرطوم نصل
کسر ایدیلور ؟ قصرغه راست کلانی نه یاپار ؟ قنی
مالکده قصرغه چوق ظهور ایدر ؟

﴿ تبریک عید سعید میامن بدد حضرت ظل اللهی ﴾

ای شہریار پر کرم	وی خسرو دارا خدم
مشغولدر ہے آن ودم	و صفحکله افراد ام
حق عیدکی ایتسون سعید	عمر ہایونک منید
دشمنلار اولسون نابدید	هر یرده با درد و الہ
سنسل بزہ انحق ظہیر	بخشايش رب قادر
یوق اطفکه حد و نظیر	دورکده عالم پر فم
عهد کده اولدی اصدقہ	مستفرق لطف و عطا
تحتکده سن بیکلر یشا	ای شاه فاروقی شیم
(ضا)	

تبریک շնորհաւորել . . . 805 . . . عید سعید . . . կերպանիկ
ظل الله علیه السلام . . . կեչափառ կայսեր . . . Թաւակ گیر شهربار . . . թաւակ گر کرم . . . Առաստաշնորհ . . . Խմբը Ա. Ո. և այլ անդամներ . . . Թափառության մասնակիցներ . . .

«ئەنگۇڭ . [اوصال . ٤٠] ئەنگەپ وصف ئەنگەپ دم دم ئەنگەپ کەوانى .
 خىيد . [امت . ١٧] ئەنگەپ نەتەنچە ايم . [فرد . ٦٧] ئەنگەپ افراد
ئەنگەپ . ٨٤ . ٠٠ با ئەنگەپ نابىد . ئەنگەپ ئەنگەپ .
ئەنگەپ . ئەنگەپ ئەنگەپ، ئەنگەپ ئەنگەپ . ئەنگەپ ئەنگەپ ئەنگەپ .
 ئەنگەپ . [حدود . ٤٠] ئەنگەپ، ئەنگەپ ئەنگەپ ئەنگەپ .
 پىزىم . [ادوار . ٤٠] ئەنگەپ ئەنگەپ ئەنگەپ دور .
ئەنگەپ . ئەنگەپ ئەنگەپ اصدقا . ئەنگەپ ئەنگەپ ئەنگەپ عهد .
ئەنگەپ . [صدقىق ، ماداق . ٣٧] ئەنگەپ ئەنگەپ ئەنگەپ فاروق شەم .
ئەنگەپ ئەنگەپ ئەنگەپ عطا .
ئەنگەپ ئەنگەپ ئەنگەپ ئەنگەپ ئەنگەپ .

﴿ اتعاب بدن و استراحت تن ﴾

عضلات انسان استعمال ايله نشو و نما بولور و كسب
 قوت ايدر بناه عليه عضلاتك و قايه صحىچون اتعاب بدن
 مقضى اولدىنى كى وجود انسانىدەكى عموم آلاتك دوام
 صحىچون دخى لازمدر . عضلاتك اتعابي قانك جولاتى
 تسريع ايدر، قلب ايله جىكىرك وجىدك عافيتىخش اولان
 عمانى تكثير ايلر، اعصابى تقويه واشتئاپى تېرىج ايله قوه
 هضمىي اصلاح ايدره و قانك داخل اولدىنى هر بر محله
 صحى موجب بر كرمىت وير .

بدنىزى اتعاب ايدر اىكن دقت اينلىكە عضلاتىزك
 يالتكىزى برقسى دكل الا تكميل حركته كلسون اشته بى

قدىرجە يوزمك خصوصى اتعاب بدنجه اك زىياده الويرشلى
 ايسىده بوده هر وقت قابل دىكدر .

مع ذلك مطلوب محور لاينىدە حاصل اولق ايجون
 هر وقت قابل اجرا وسائل يوق دىكدر مثلا چوجقلر
 جرييد و آياق اوپونى اوينايەمىزلىرى ايسه قوشمىق و صجرامق
 كى شيلر يابه بيلورلر . بىوكار دخى شايد كورك چككە من
 و حيوانە ركوب ايدەمىزلىرى ايسه يورو و بيلورلر .

زىياسitic مثلى اصول و نظامى دائرىسىنده اجرا اولنان
 حرکات بدنې غايىتىه نافع ايسەلدە بونلە بىنى حددەن زىيادە
 يورما مىلىدر شايد ايدبىلورايسه آكتىيا وجود رخته دار اولوره .

عضلاتە زىياسitic لازم اولدىنى كى استراحت دخى
 لازمدر شايد عضلاتە و بونلارى اداره ايدن اعصابه آرالىدە
 استراحت كامله و يىرلىز ايسه ايقاي وظيفه ايدەمىزلىرى اشته
 بو استراحت لازمنىك حصولىچون اوپقۇ لازمدر .

علي العاده يېتك آدملىرى يكىرىمى درت ساعته سكىر
 ساعت اوپومىلىدر . ذهنجه زىيادە مشغول اولانلار بو مقدار دن
 نقصان اوپورلار ايسه مدت مىدىدە يشايمەمىزلىرى . چوجقلەر
 كائىجه بونلار اون اون ايكي ساعت قدر اوپومىلىدرلر .

پك چوق اوپومق آدمى سرسم اىتدىكى كى پك آز
 زىياسitic دخى كىسالى موجب اوھرق عضلاتىزى ياغە
 تبديل ايدر هله پك آز اوپقۇ غايىت مضر اولوب بالجبورىه

اویقوسرز قالاندر چوق کچمن مختل الشعور ویا فوت
اولورلر .

[۴۰] عضلات [۴۱] چارپیان . [۴۲] چارپیان اتعاب
استراتستیکی اینداشتن . [۴۳] استراتستیکی اینداشتن .
استراتستیکی استعمال . [۴۴] عضله قارباد استعمال .
بناءً [۴۵] چارپیان شو و نما بولق
مقتضی [۴۶] چارپیان و قایه . [۴۷] چارپیان علیه
نمودنی کی . [۴۸] عموم چارپیان اولدینی کی .
نمودنی چارپیان . [۴۹] چارپیان تسریع . [۵۰] چارپیان جولان .
نمودنی قلب چارپیان . [۵۱] قلوب . [۵۲] جلد . [۵۳] قلب
تکثیر . [۵۴] اعمال . [۵۵] چارپیان عمل . [۵۶] اعصاب
چارپیان . [۵۷] تقویه . [۵۸] عصب . [۵۹] چارپیان هضمیه
 داخل اووق . [۶۰] رفع تسبیح . [۶۱] اصلاح چارپیان هضمیه
کرمیت . [۶۲] چارپیان اصلاح چارپیان هضمیه
نمودنی . [۶۳] چارپیان . [۶۴] حرکت کلک چارپیان .
نمودنی . [۶۵] بود تقدیر چارپیان . [۶۶] چارپیان .
نمودنی . [۶۷] چارپیان مع ذلك الورشی چارپیان .
نمودنی . [۶۸] خور لاقنده مطلوب چارپیان .
نمودنی . [۶۹] رکوب . [۷۰] واسطه . [۷۱] سایه .
نمودنی . [۷۲] حرکات بدیه . [۷۳] کاشنیان اسپر .
نمودنی . [۷۴] اصول و نظامی دادرسنه .
نمودنی . [۷۵] پیش از این اتفاق رخدادار اولق . [۷۶] حد چارپیان .
نمودنی . [۷۷] یتیک . [۷۸] چارپیان . [۷۹] علی العاده .
نمودنی . [۸۰] کسلات . [۸۱] چارپیان . [۸۲] مدت .
نمودنی . [۸۳] بالجیوریه . [۸۴] چارپیان . [۸۵] مضر .
نمودنی . [۸۶] میتوانند چارپیان . [۸۷] مختل الشعور .
نمودنی . [۸۸] چارپیان . فوت اولق .

(سوالر)

عضلات نه ایله کسب قوت ایدر ؟ اتعاب بدن نه
لازمدر نه یرار ؟ اتعاب بدن ایدر ایکن نیه دقت

ایمیز ؟ اتعاب بدن اویرشلی اولان شیل ندر ؟ عضلات
استراحت لازمیدر ؟ شاید لازم ایسه نه ایله اولور ؟
انسان نقدر اویومیدر ؟ چوق اویقو اویومیدر ؟ آر
زیناستیقدن آز اویقودن نه ایلوو کلور ؟

﴿ طمعک بلاسی ﴾

وقیله هنستانده تجاردن بری درونشه ایکیوز لیرا
بولنان کیسنه ضایع ایمکله هان شهرک درت طرفه
منادیلر صالدیور و غائبی هر کیم کتورر ایسه نصفی آکا
توك ایده جکنی اعلان ایدر .

مکرسه مذکور کیسنه بـر کیجی بولش اولغلهه بو
اعلانی سمع ایدر ایمیز هان صاحبک تزدینه واروب
کیسنه کندوسی بولش اولدینی واعلاندهک شرط اوزره
تسلیم ایده جکنی بیان ایدر .

حالبوکه تاجر غائبک بوللهجه میدانه چقدیقه قاعده
ایمیدرک حبه واحده ویر مکسزین کیسنه الله تکیرمک اچجون
تروبرانه صابوب « درون کیسنه بـرده ذیقیمت زمرد
طاش وار ایدی شاید آئیدخی ویر ایسه ک مکافاتکی

تاجر ایچون نه حکم ویرمش ؟ کیجی ایچون نه حکم
ویرمش ؟

﴿ اوغلندن پدر و والده سنه شقه ﴾

پدر شفقتپورم افدم و مادر والاکهرم خانم حضراتی
وجود پسرانه می مادة پروردہ بیوردقفری کی ذهن
عاجزانه می دخی علم و هنر ایله اصلاح ایتمک او زره صرف
ایلدیکر نقدیه هممات و اقد امانلری ثمره سی و کیجه
کوندوز ترك خواب و راحتله جالشیدنگمک تیجه حسن سی
اولق او زره ایکی ماه مقدم ترجمه باشلا دیغ طائف آثار
نام رساله بی بو کره حسن ختامه موفق اولدی یعنی تبییر
ایدرم بعدما او قونق او زره رفعه خطیله محور کلدسته
محرات رسیمه و غیر رسیمه نام کتابدن بر نسخه سنک
لزومی درکار اولدی یقندن آنک لطفاً و سریعاً طرف هو سک
رانمه ارسالنی رجا و بو و سیله ایله خیر دعا و توجهات
پدرانه و مادرانه لرینک حق صیانه مده مبذول بیورلسنی
تمنی ایدرم .

هان جناب حق وجود عالیلریکری نیجه عصرلر صحت
و عافیته معمر ایله آمین . فی ۱۲ تموز سنه ۷۹
ولد نعمتدیده لری
مصطفی حدى

کارکدیگر . والاکهرم شفتپور
آقانپلکانه . ماده پسرانه .
آهیلرها کیان . [] نیوچهانه .
[] هفت نیم هممات .
خواب . [] نیم هزاره . شره
آقدامات . [] نیم هزاره .
آنکه گلگوه .
آنکه حسن ختام .
آنکه مکر خواهد نیم .
بعدما . [] نیم هزاره .
آنکه خود .
آنکه رفعه .
آنکه کلدسته .
آنکه فیض .
آنکه رسمیه .
آنکه سریعاً .
آنکه درکار . [] نیم هزاره .
آنکه هوسکار .
آنکه وسیله .
آنکه مادرانه .
آنکه میذول بیور منق .
آنکه عافیت .
آنکه همان .
آنکه معمور .
آنکه سرکاجیانه .
آنکه سراپتاشکه .

﴿ جلوس مسعدت مأنوس حضرت پادشاهی ﴾

ای شهریار کامران * وی خسرو لطف اقتران
اولقده سک همت رسان * بیچار کانه آن با آن
مستغرق عدلک ملل * شاپاشخوانکدر دول
کیتی کوکلردن کسل * لطفکله دنیا شادمان
فر ویدک الحق دولته * کلدکده تخت شوکته
کف الامانسک امته * باعون رب مستغان

روی زمین پر نوردر * هب اصدقا مسرودر
دلن کدر مهجو در * هر یerde شادانی عیان
ایتکده شهر آین بوکون * پرشوق اولوب عالم بتون
عمرک فراوان ایلسون * تختکده خلاق جهان

(رضا)

م سعدت مائوس . گلوس گواشکاپکه . گردان گواشکاپکه .
همت رسان . لطف اقتزان چنگر کامران
خانمادن . بیمارکان پوشانکه . آن یان .
کهانه گوچه . دلک مستغرق عدک . آرتاپونه
پشانه . مکه . گندماده . ممل [گل] پاچکه .
شاد . ملت [گل] پاچکه . دول . دلک .
باشخوانکدر گرفکه . گل سکرپتیکه .
کسل [گل] پشوپتیکه . شادمان پارسا .
پارسا . فر . گل . شادمان . پارسا .
کهف الامان . شوکت [گل] گواشکاپکه .
با عون . ام . [گل] ام . ام . ام .
پا - گل . گل دنکه . دنکه .
کهانه . دنکه . دنکه . دنکه .
کهانه . دنکه . دنکه . دنکه .
شادانی . هر واپ . هر واپ .
پارساپتیکه . عیان . عیان .
کهانه . عیان . عیان .
فرavan . شوک . شوک .
کهانه . کهانه .

پنج سوتانه اور رعایت ایلسون پارساپتیکه .

كلات متضاده . گواشکاپکه .

تھپتیکه	سهولت
پارساپتیکه	عذوبت
گزونیت	مسروبرت
خشونت	پارساپتیکه
تواضع	ملاحت
کبیر	تکبر
پاچکه	صفیر
غی	گواشکاپکه
امی	کیچی
اخشاب	فوجتساچکه
عالی	پارساپتیکه
باقی	گواشکاپکه
اهون	کاچکان
غالی	کلی
نمای	تدنی
جزوی	غداشکه
ترق	پارساپتیکه
حیات	کهانه
مجازات	پارساپتیکه
صحیح	گلپارکه
دشوار	تھپتیکه
مشکل	کهانه
شیرین	پارساپتیکه
غزیت	کهانه
کیک	پارکه
خیر	پارکه
علم	کهانه
تسليم	گواشکاپکه
تعیف	کهانه
اعلا	کهانه
دخول	پارساپتیکه

بر عائله‌ی سن ایسلمک آباد
بر دیگرینی بن ایسلم شاد

هر حالمزی بکنسه عالم
بزدن بشریت اولسنه خرم

(نامه)

آرام . خواهران [ر۴۰. ۳۷۶۲] خواهر . ۰۰۰۰ تنبیه خواهر .
[ر۴۱. ۳۷۶۳] گواه اپار آپار . ۰۰۰۰ هشدار .
آنکه گواه اپار هشدار است . اینکه گواه اپار باشد .
[ر۴۲. ۳۷۶۴] مشتعل . ۰۰۰۰ علاوه بر مال .
[ر۴۳. ۳۷۶۵] مادر . ۰۰۰۰ علاوه بر مادر .
[ر۴۴. ۳۷۶۶] عیشیه کان . ۰۰۰۰ همیشه .
[ر۴۵. ۳۷۶۷] اشتغال . ۰۰۰۰ عیشیه کان .
[ر۴۶. ۳۷۶۸] مادر . ۰۰۰۰ عیشیه کان .
[ر۴۷. ۳۷۶۹] همیشیده . ۰۰۰۰ عیشیه کان .
نوخیر . عیشیه .
[ر۴۸. ۳۷۷۰] نیز . ۰۰۰۰ کهواره .
[ر۴۹. ۳۷۷۱] همیشیده . ۰۰۰۰ کهواره .
[ر۵۰. ۳۷۷۲] عامله . ۰۰۰۰ همیشیده .
[ر۵۱. ۳۷۷۳] عاقل . ۰۰۰۰ همیشیده .
[ر۵۲. ۳۷۷۴] شاد . ۰۰۰۰ همیشیده .
[ر۵۳. ۳۷۷۵] همیشیده . ۰۰۰۰ شاد .
[ر۵۴. ۳۷۷۶] بشریت . ۰۰۰۰ همیشیده .
[ر۵۵. ۳۷۷۷] خرم . ۰۰۰۰ همیشیده .

معرف کلمات

Աղանդեալ ԲԱՌԵՐ
Աշակերտք պարտին հետևեալ սխալներուն
ուղիղներն ուսնիլ .

Այսակ	Ուղիղ
Հանգստ	Ակلامق
Հանցած	اشها
Հերօն-դեր	بعضور
Հերէ	آگون
Հերազն	فراغت

خواه ! او یو آرتق ایله آرام
آل ایشری چوبه در بو آفشار
کوکام بو ایکی خوش آرزوده
بن ایش کوره می سن اول غنوده
ایشمز آئیر می هیچ او یونجاق
دور ایز اداره سرز فیرلاق
مشغول فقط ال دکادر
پایم ده سنکله مشغلدر
کوکام ده محبتکله مجبول
دائم او دخی آنکله مشغول
بر ایشدن اکرجه یوق ملام
اک طانلیسیدر بو اشتغال
مادر ڪے بور جیدر وقايدك
همیشیده . سوکه او لدی دایهك
بن اولسنهم ای نهال نوخیز
کهو اره کی کیم ایدردی ته زین
خواه ! بیو بر عاقل جوان سو
معمور اوله حق سنکله بر او

Ալիսալ	Ուղիղ	Դաշտ	Սուհետիկ .
Հեռակ	دلل	Դեմու	Հօփայ .
Հերակ	قیه	Գըրեն	
Համականություն	مطح	Հարդար	Խոհանոց .
Համարակական	بادهو	Դարձել	Ցրի .
Համարական	دیوار	Դիւր	Պատ .
Համարական	عطار	Դարչու	Փերեզակ .
Համարական	بارکیر	Դարձել	Զի .
Համարական	اثواب	Էմընու	Հագուստ .
Համարական	دستور	Դէմանու	Հրաման .
Համարական	رؤيا	Համես	Երազ .
Համարական	چاريك	Համետ	Քառորդ .
Համարական	اجراجي	Համակ	Գեղադործ .
Համարական	کارکير	Համեր	Քարուկիր .
Համարական	لقب	Համու	Մականուն .
Համարական	همشهری	Համեն	Քաղաքակից .
Համարական	قراز	Համազ	Մետաքսավաճառ .
Համարական	سمیمه	Համեր	Հովանոց .
Համարական	استغفار الله	Համեր	Քաւ լիցի .
Համարական	قلبرن	Համու	Գրամանենդ .
Համարական	خفاف	Համու	Կօշկավաճառ .

ՎԵՐՋ

2013

5350

Հայաստանի Ազգային գրադարան

NL0431740

ՀԵՂԻՆԱԿԻՆ ԳՈՐԾԵՐՈՒՆ ԳՆԵՐՆ

1. Երեքլեզուեան բառարան Տաճ. Հայերէն Գաղեկրէն 2
 2. Ընդարձակ բառարան Հայերէն Տաճկերէն 1
 3. Համառօտ 3 3 3
 4. Վնդարձակ 3 3 3
 5. Ընդարձ. Տարերք 0սմ. լեզուի կամ Անապրի իսանի 0սմ.
 6. Համառօտ Տարերք 0սմ. լեզուի Անապրի իսանի 0սմ.
 7. Մուգավվէլ սարֆի օսմանի տիպ թ.
 8. Մուկթարար 3 3 3
 9. Միջթահչ մուգավվէլ սարֆի օսմանի
 10. Թաթափաթաթի միւնշաթ
 11. Մուալիմի ինչս (բանալի թաթափաթի միւնշաթի)
 12. Նուգգար մէջմնւար
 13. Զիւպուեր նահի օսմանի
 14. Կիւլտէսթէի մուհարերաթի բէսմիյէ վէ Պայրի բէսմիյէ
 15. Վնդարձակ թուրք. նամականի (բանալի կիւլտէսթէի)
 16. Մուկթասար կիւլտէսթէի մուհարերաթ
 17. Համառօտ թուրք. նամականի (բանալի կիւլտէսթէի)
 18. Մեզագը էտէպիլյաթը (օսմանիյէ կամ Ճաշակ0սմ.գրադ.
 19. Փիւճար եաղլճար (Պաղերէն բառգրգով)
 20. Առաջնորդ ուղղագրութեան (օսմանին լեզուի
 21. Մուալիմի թէրճէմէ էզ ֆրանսէվի պէ թէրճէվի 10
 22. Տանի փաստարան կամ 100 Հարցման պատաժուն 10
 23. Հեմենչէի միւնշթէխսպաթի ֆարաշէէ 10
 24. Ռէբիսէի մէքեամթիպ 10
 25. Բէհարի թէրճէմէ էզ ֆրանսէվի պէ թէրճէվի 10
 26. Մրդթահչ բէհարի թէրճէմէ 10
 27. Հասրաթիր քաղոււածք օսմանիրէն Պարոկ. և Հայ. 100
 28. Լէդափիփի ասար մաս Ա. ափա վէցերորդ 100
 29. 3 3 3 3 (թիւգա գրով) 60
 30. 3 3 3 թ. 60
 31. 3 3 բառերը գաղեկրէն 80
 32. Իրսիրի էլիփպամի Օսմանի տիպ ութերորդ 40
 33. Առաջնորդ բնթերգանութեան 0սմ. լեզուի 60
 34. Ալֆապէ օթթօման (կանոնները գաղ. բացատրուած) 60
 35. Ուսուլի քիթապէթի օսմանիյէ (Իպրութիւն Օսման-
եան լեզուի) 100
 36. Խիւլասայի գաղանինի օսմանիյէ 3
 37. Առաջնորդ պարսկերէն թարգմանութեան 3
 38. Օսմանիերէն քերպաման (կանոնները հայերէն բացատ-
րուած և պատկերացարդ) 1
 Հինգ հատէ աւելի առողջներուն 400ին 25 զեղչ
 Կլրպոնասելին Պոլիս Մէրճան չարշը Գումրը խան թէ